

भवत्यथैतत्सूर्यमेव पुरुस्ताद्वोत्तरं करोतीति तत एते आदित्यसंहिताः सप्त परि-
धयोऽत्र सप्तहन्दोवर्गाः । त्रिः सप्त त्रिगुणाः सप्त एकविंशतिसंख्याकाः समिधः कृ-
ताः द्वादश मासाः पञ्चर्तवः त्रय इमे लोकाः असावादित्यः एते एकविंशतिरे-
कविंशतिदारुयुक्तेध्मवेन भाविताः । यद्वा सप्त समुद्राः क्षीरोदादयोऽस्य यज्ञस्य प-
रिधयः आसन् भारतखण्डे यागा भवन्ति समुद्राणां परिधिवम् त्रिः त्रिगुणाः सप्त
हन्दोवर्गाः समिधः कृताः गायत्र्यादीनि सप्त अतिजगत्यादीनि सप्त कृत्यादीनि
सप्तेति ॥ १५ ॥

यज्ञेन यज्ञमयज्ञत देवास्तानि धर्माणि प्रथमान्यासन् ।

ते ह नाकं महिमानः सचन् यत्र पूर्वे साध्याः सन्ति देवाः ॥ १६ ॥

पूर्वप्रपञ्चेनोक्तमर्थं संक्षिप्याह । देवाः प्रजापतिप्राणवृषा यज्ञेन यथोक्तेन मा-
नसेन संकल्पेन यज्ञेन यज्ञं यज्ञस्ववृषं प्रजापतिमयज्ञत पूजितवन्तः तस्मात्पूजनात्
तानि प्रसिद्धानि धर्माणि जगद्रूपविकाराणां धारकाणि प्रथमानि मुख्यानि भूता-
नि आसन् । एतावता सृष्टिप्रतिपादकसूक्तभागार्थः उक्तः अथोपासनतत्फलानु-
वादकभागार्थः संगृह्यते । यत्र यस्मिन्विराट्प्राप्तिवृषे नाके पूर्वे साध्याः पुरातनाः
विराडुपाधिसाधकाः देवाः सन्ति तिष्ठन्ति तं नाकं विराट्प्राप्तिवृषं स्वर्गं ह एव
ते महिमानः तदुपासका महात्मानः सचन् सचन्ते समवयन्ति प्राप्नुवन्ति अउभा-
व आर्षः । सृष्टेः प्रवाहनित्यतां दर्शयति तदुक्तम् सूर्याचन्द्रमसौ धाता यथापूर्व-
मकल्पयदिति ॥ १६ ॥

II. अद्भ्यः सम्भृतः पृथिव्यै रसाच्च विश्वकर्मणः समवर्तताग्रे ।

तस्य त्वष्टा विदधद्रूपमेति तन्मर्त्यस्य देवत्वमाजानमग्रे ॥ १७ ॥

इति पुरुषसूक्तानुवाकः । अद्भ्यः सम्भृत इत्युत्तरनारायणेनादित्यमुपस्थापेति
[१३. ६. २. २०.] षट् कण्डिका उत्तरनारायणम् । उपाल्ये द्वे अनुष्टुभौ शेषास्त्रिष्टु-
भः आदित्यदेवत्याः । पूर्वकल्पे पुरुषमेधयाजी आदित्यवृषं प्राप्तः स्तूयते । अद्भ्यः
जलात् पृथिव्याः सकाशात् च पृथिव्यपां ग्रहणं भूतपञ्चकोपलक्षकम् भूतपञ्चकात्